

Kázání v katedrále sv. Víta při Requiem za Karla IV.

Mons. Petr Piřha

29. listopadu L. P. 2019

Liturgické texty:

1. čtení – Dan 12,1-3;

Žl 42,2.3.5 bcd;

Evangelium – Jan 5,24-29.

Vaše Eminence, Otče arcibiskupe,
bratři a sestry.

Sešli jsme se, abychom sloužili requiem za krále českého a císaře Karla IV. Místo je velmi příhodné. Jsme v katedrále, kterou založil a kde je pochován poblíž řady svých Přemyslovských předků, k nimž patří i dědic České země Kníže Václav, kde spolu s ním odpočívají arcibiskupové a biskupové, se kterými spolupracoval.

Náš národ převzal pro něho označení *Otec vlasti*, které užil mistr Vojtěch Raňkův z Ježova, když kázal nad královou rakví. Znalý učenec věděl dobře, co a proč to vyslovil. Národ toto označení přijal. Mistr Vojtěch kázal latinsky, řekl tedy *Pater patriae* a právě od toho je možné dobře odvinout úvahu o významu Karla IV. pro naši zem.

Slovo *patria* jasně říká, že jde o území zděděné po otcích, je to *otčina*. Z toho je v českém jazyce jasnější, že vůči té zemi máme povinnosti, především ji bránit, zvelebovat a činit ji úctyhodnou mezi jinými zeměmi. České slovo *vlast* není k výkladu tak jednoduché, protože sice říká, že je to naše vlastnictví, ale zůstává skryto, že toto vlastnictví má charakter vlastnosti. Pak vynikne náš úzký vztah mezi námi a vlastí i náš vztah k císaři Karlovi.

Proč se tento vladař stal Otcem vlasti, netřeba dokládat. Jím zbudované chrámy, pevně rozkročené hrady, nad Vltavou sklenutý kamenný most, vytyčení a ochrana kupeckých cest, založení univerzity a obrovský myšlenkový odkaz, víc než postačí. Mnohé z toho dodnes vzbuzuje úctu cizinců, o stálém zisku, který nám to přináší ani nemluvě.

Nevím, nevím, jak bychom dopadli, kdybychom před Otcem vlasti stanuli. Nejspíše bychom skončili zbičováním na pranýři, ne-li na nejbližší větvi jako lapkové, od kterých očistil cesty, anebo jako blázniví seabemrškači, které dalšími a bolestnějšími ranami ze své země vyhnal.

Kde jsou dnes pevnosti střežící zemi? Kde je nějaký strážce? Těch pár profesionálů – jsou stateční – by dlouho neobstálo. Co nám v naší vlasti patří? Aspoň půlku jsme prodali cizincům a zisk z prodeje rozházeli za nesmysly. Chrámy, i později zbudované, se rozpadají a povětšinou zejí prázdnotou. S kulturními hodnotami zacházíme s dojemnou péčí, připomínající však nábožensky vznícenou luzu husitství. Vzdělanost upadá. Blázni rušící přirozený biologický rozdíl mezi ženou a mužem útočí na společnost. Vlast necháme rozplznout v nadnárodní kaši bez jediné konstitutivní myšlenky.

Přežili jsme mnohé krize, mnohou nesvobodu. Vždy jsme opět stanuli mezi státy a národy s úctou a vážností. Vždycky! Bude tomu tak i tentokrát, ale je načase se probrat.

Bratři a sestry, já nemohu, opravdu nemohu mlčet. Nemohu rezignovat, neříkat, čím přetéká mé srdce a to jsou slzy a obavy. Nemohu a nechci dovolit, aby mně všeobjímající lhostejnost narkotizovala svědomí, takže bych pospával na stráži, probral se, uviděl okolní domy v plamenech a místo, abych spěchal na kostelní věž a rozhoupal burcující zvon, otočil se na druhý bok se slovy *ono to do rána počká*. Víím, že chcete, abych zpíval o naději, ale já to věrně dělám. Kristův kněz nemůže hlásat zlou novinu, byl poslán hlásat radostnou zvěst. Jenže mi nikdo nerozumí a nechce naději. Protože naděje, dokud nevyjde jako hvězda, bolí, palčivě, drásavě. Naděje se jen tak nezrodí. Je to Boží dar, ne však víc než semeno, o které máme pečovat. Jenže naše beznaděj se mimo jiné prezentuje jako přerušené těhotenství. Jak se má zrodit? Apoštol říká: *zvedněte hlavu, noc pokročila, den se přiblížil, žijte počestně jako ve dne*. My jsme, bratři a sestry, voláni, ale my se přec nebudeme zbavovat klidu, chceme žít v pohodě. Noc pokročila, tak co nejrychleji do peřin, abychom usnuli včas a tvrdě a přespali dělný den a se zíváním se chystali pokračovat v nočních radovánkách.

Vidím jasně, že žádáte naději, ale je-li vám podána, zleknete se, jako by vám podali hada. Nedivím se, že Kristus o lidstvu své doby mluvil jako o pokolení zvrhlém a zvráceném.

Kde komu se zdá, že Bůh zklamal. Říká, že je milosrdný, nad míru shovívavý, všemohoucí, a nepohne brvou, když vidí šílené utrpení válek, věznic, ideologií. Není divu, že byl napsán verš: *Nepoznali mé cesty, proto jsem je ve svém hněvu odsoudil – nevejdou do mého odpočinutí*.

Ukážu ovšem, kde je skryta a odkud pramení naše naděje. Zásadním a vlastně jediným pramenem je Kristovo zmrtvýchvstání. Zpravidla se však snažíme mít něco časově i prostorově bližšího, a proto i „reálnějšího“. Ukážu to na muži nevelké postavy a velkého ducha, za kterého zde slavíme requiem, s pevnou vírou, že do věčného míru vstoupil již před staletími.

Četli jsme z proroka Daniela, že přijde čas úzkosti a že ti, kdo byli poučeni a mnohé přivedli ke spravedlnosti, budou zářit jako hvězdy na nebi. O čem poučeni, ne-li o cestě, po níž pak vedli ty druhé. Císař Karel nám jako taková hvězda stále slouží. Stačí jen si uvědomit, že tu žil jako Otec vlasti. Stejně hovoří i Janovo Evangelium: *Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, nepodléhá soudu. Přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a budou vzkříšeni k životu. Ujišťuji Vás, bratři a sestry, že Boží hlas je dobře slyšitelný i v hrobě. Tím víc pak, když nás volá a budí živé z postele. Proberme se, vstaňme a vykročme. Cestu známe.*

Amen.